

Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'ne Ek Üçüncü Protokol

Strazburg, 10.11.2010

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha büyük bir birliğe ulaşma olduğunu dikkate alarak;

Suçta müdahale etmeye dair bireysel ve toplu yeterliklerini güçlendirme arzusuyla;

13 Aralık 1957 tarihinde Paris'te imzaya açılan Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi'nin (ETS No. 24) (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) hükümlerini ve Strazburg'da sırasıyla 15 Ekim 1975 ve 17 Mart 1978 tarihlerinde yapılan Sözleşme'ye ek iki protokolü (ETS No. 86 ve 98) göz önüne alarak;

Aranan şahsın iade edilmeye razı olması halinde, suçlunun iadesini kolaylaştırmak ve hızlandırmak amacıyla Sözleşme'yi belirli açılardan tamamlamanın arzuya şayan olduğu kanaatine vararak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

1. Madde - Kolaylaştırılmış usul uyarınca iade yükümlülüğü

Akit Taraflar, aranan kişilerin rızasına ve talep edilen Tarafın muvafakatine bağlı olarak, Sözleşme'nin 1. maddesi bağlamında, bu Protokol'ün sağladığı kolaylaştırılmış usule uygun olarak, aranan kişileri birbirlerine iade etmeyi taahhüt ederler.

2. Madde - Usulün başlatılması

1 İstenen şahsın Sözleşme'nin 16. maddesi bağlamında geçici tutuklama talebine konu olması durumunda, bu Protokol'ün 1. maddesinde atıfta bulunulan iade, Sözleşme'nin 12. maddesi uyarınca iade talebinin ve destekleyici belgelerin sunulmasına tabi olmayacaktır. Talep edilen Taraf, bu Protokol'ün 3. ila 5. maddelerinin uygulamaya konulması ve kolaylaştırılmış usul bağlamında suçlunun iadesine ilişkin nihai kararın alınması amacıyla talep eden Tarafça sağlanan ve aşağıda kaydedilen bilgilerin yeterli olduğu kanısına varır:

- a. Aranan şahsın kimliği (uyruğu ya da mevcutsa uyrukları dâhil olmak üzere);
- b. Tutuklamayı talep eden makam;
- c. Tutuklama emrinin, aynı yasal etkiye sahip diğer bir belgenin, yürürlüğe konabilir bir kararın bulunması ya da Sözleşme'nin 1. maddesine uygun olarak şahsın arandığının teyit edilmesi;
- d. Azami ceza ya da nihai kararda verilen ceza dâhil olmak üzere suçun niteliği ve yasal tanımı (kararın herhangi bir bölümünün hâlihazırda yürürlükte olup olmadığı dâhil olmak üzere);
- e. Zamanaşımı ve kesintiye uğramasına dair bilgiler;
- f. Zaman, yer ve aranılan şahsın müdahil olma derecesi de dâhil olmak üzere suçun işlendiği koşulların tanımlanması;

- g. Mümkün olduğu ölçüde suçun doğurduğu sonuçlar;
  - h. Nihai bir kararın infazında suçlunun iadesinin talep edildiği durumlarda, hükmün gıyabında verilir vermediği.
- 2 1. fıkradaki düzenlemeye rağmen, söz konusu fıkra verilen bilgilerin talep edilen Tarafın iadeye dair karar vermesine müsaade etmek için yeterli olmaması durumunda tamamlayıcı bilgiler talep edilebilir.
  - 3 Talep edilen Tarafın, Sözleşme'nin 12. maddesi uyarınca iade talebini kabul ettiği durumlarda, bu Protokol gerekli değişikliklerin yapılması koşuluyla (mutatis mutandis) uygulanır.

3. Madde - Şahsı bilgilendirme yükümlülüğü

İade edilme amacıyla aranan şahsın Sözleşme'nin 16. maddesi uyarınca tutuklanması durumunda, talep edilen Tarafın yetkili makamı, kendi kanunları uyarınca ve gecikme olmaksızın, şahsa kendisine ilişkin talebi ve bu Protokol bağlamında kolaylaştırılmış usulün uygulanması olasılığını bildirir.

4. Madde - İade edilme rızası

- 1 Aranan kişinin rızası ve uygun görüldüğünde, hususilik kuralı hakkında açıkça feragat etmesi, talep edilen Tarafın kanunlarına uygun olarak bu Tarafın yetkili adli makamı önünde verilir.
- 2 Taraflardan her biri, 1. fıkra atıfta bulunulan rızanın ve uygun görüldüğünde, feragatin ilgili şahsın bunları gönüllü ve yasal sonuçlarının tam farkında olarak açıkladığını gösterecek şekilde tespit edilmesini sağlayan gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, aranan şahsın hukuki yardım alma hakkına sahip olur. Gerekli hallerde, talep edilen Taraf aranan şahsın tercüman yardımını almasını sağlar.
- 3 Rıza ve uygun görüldüğünde, 1. fıkra atıfta bulunulan feragat, talep edilen Tarafın kanunlarına uygun olarak kaydedilir.
- 4 5. fıkra kapsamındaki rıza ve uygun görüldüğünde, 1. fıkra atıfta bulunulan feragat geri alınmaz.
- 5 Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerini tevdi ederken, ya da daha sonra herhangi bir tarihte rızanın ve uygun görüldüğünde, hususilik kuralı hakkında feragatin geri alınabileceğini beyan edebilir. Talep edilen Taraf, kolaylaştırılmış usul bağlamında iadeye ilişkin nihai kararını alana kadar rıza geri alınabilir. Bu durumda, rızanın bildirilmesi ile feragatin bildirilmesi arasında geçen süre, Sözleşme'nin 16. maddesinin 4. fıkrasında belirtilen süreler tespit edilirken göz önüne alınmaz. Hususilik kuralı hakkında feragat, ilgili kişi teslim olana kadar geri alınabilir. İade edilme rızasının geri alınması ya da hususilik kuralı hakkında feragat, talep edilen Tarafın kurallarına uygun olarak kaydedilir ve ivedilikle talep eden Tarafa tebliğ edilir.

5. Madde - Hususiyet kuralı hakkında feragat

Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya taraf olma belgelerini tevdi ederken, ya da daha sonra herhangi bir tarihte, bu Protokol'ün 4. maddesine uygun olarak bu Devlet tarafından iade edilen şahsın aşağıda kaydedilen rızaları gösterdiği durumlarda Sözleşme'nin 14. maddesinde ortaya konan kuralların uygulanmadığını beyan edebilir:

a İade edilmeye rıza gösterdiği; ya da

b İade edilmeye rıza gösterdiği ve hususilik kuralı hakkında açıkça feragat ettiği.

6. Madde - Geçici tutuklama durumunda bildirimler

- 1 Talep eden Tarafın, uygun olduğu hallerde, Sözleşme'nin 12. maddesi uyarınca iade talebinde bulunabilmesi için talep edilen Taraf, aranan şahsın iadeye rıza gösterip göstermemesine bakmaksızın, mümkün olan en kısa sürede ve geçici tutuklama tarihinden itibaren on günü geçmeyecek şekilde bildirimde bulunur.
- 2 Talep edilen Tarafın, aranan şahsın rıza göstermesine rağmen kolaylaştırılmış usulü uygulamamaya karar verdiği istisnai durumlarda, bunu talep eden Tarafa Sözleşme'nin 16. maddesi bağlamında belirlenen kırk günlük sürenin dolmasından önce iade talebinde bulunabilmesi için yeterince önceden bildirir.

7. Madde - Kararın bildirilmesi

Aranan kişinin iade edilmeye rıza göstermesi durumunda, talep edilen Taraf talep eden Tarafa, şahsın rıza gösterdiği tarihten itibaren yirmi gün içinde, kolaylaştırılmış usule uygun olarak, iadeye ilişkin kararını bildirir.

8. Madde - İletişim yolları

Bu Protokol bağlamında, elektronik yollarla, Tarafların güvenilirliklerini ortaya koymalarına müsaade eden şartlar altında, yazılı delil sağlayan diğer yollarla ve Uluslararası Polis Teşkilatı (Interpol) aracılığıyla tebligatlar gönderilebilir. Her durumda, İlgili Taraf, talep üzerine ve herhangi bir zamanda, belgelerin asıllarını ya da onaylı suretlerini sunar.

9. Madde - İade edilecek şahsın teslimi

Mümkün olan en kısa sürede ve tercihen, iade kararının tebliğ edilme tarihinden itibaren on gün içerisinde teslim olunmalıdır.

10. Madde - 6. maddede ortaya konan bitiş tarihinden sonra rıza verilmesi

Aranan kişinin bu Protokol'ün 6. maddesinin 1. fıkrasında ortaya konan on günlük sürenin bitiminden sonra rıza vermesi durumunda, talep edilen Taraf, Sözleşme'nin 12. maddesi bağlamında iade konusuna halen cevap almamış olursa, bu Protokol'de ortaya konan kolaylaştırılmış usulü uygular.

11. Madde - Transit

Sözleşme'nin 21. maddesinde ortaya konan koşullar altında transit yapılması durumunda, şahsın kolaylaştırılmış usul uyarınca talep eden Tarafa iade edilecek olması halinde, aşağıda kaydedilen hükümler uygulanır:

- a. Transit talebi, bu Protokol'ün 2. maddesinin 1. fıkrasının gerektirdiği bilgileri kapsar.
- b. Transite müsaade edilmesi talep edilen Taraf, a bendinde ortaya konan bilgilerin söz konusu Tarafın transite ilişkin karar vermesi için yeterli olması durumunda, ek bilgi talep edebilir.

12. Madde – Sözleşme ve diğer uluslararası belgelerle ilişki

- 1 Bu Protokol'de kullanılan sözcükler ve ifadeler, Sözleşme kapsamında yorumlanır. Bu Protokol'ün Tarafları hususunda, Sözleşme hükümleri, gerekli değişikliklerin yapılması koşuluyla (mutatis mutandis), bu Protokol'ün hükümlerine uygun oldukları ölçüde uygulanır.
- 2 Bu Protokol'ün hükümleri, Sözleşme ve iki ya da çok taraflı anlaşmalar arasındaki ilişkiler hususunda Sözleşme'nin 28. maddesinin 2. ve 3. fıkralarının uygulanmasına hale getirmez.

13. Madde - Dostane çözüm

Avrupa Konseyi Suç Sorunları Avrupa Komitesi (CDPC), bu Protokol'ün uygulanmasına dair bilgilendirilir ve yorumlama ve uygulamadan kaynaklanabilecek sorunların dostane çözümünü kolaylaştırmak için gerekli olan her şeyi yapar.

14. Madde - İmza ve yürürlüğe girme

- 1 Bu Protokol, Sözleşme'ye taraf olan ya da Sözleşme'yi imzalamış olan Avrupa Konseyi Üye Devletlerinin imzasına açıktır. Sözleşme onay, kabul veya tasdike tabidir. Bir imzacı Devlet, daha önce Sözleşme'yi onaylamadığı, kabul ya da tasdik etmediği ya da bunları eş zamanlı olarak yapmadığı müddetçe bu Protokol'ü onaylayamaz, kabul ya da tasdik edemez. Onay, kabul veya tasdik belgeleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilir.
- 2 Bu Protokol, üçüncü onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdi edilmesini takip eden üç aylık sürenin dolmasından sonraki ayın birinci günü yürürlüğe girer.
- 3 Daha sonradan Sözleşme ile bağlı olmak istediğini beyan eden herhangi bir üye Devlet bakımından Sözleşme; onay, kabul ya da tasdik belgesini tevdi etme tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.

15. Madde - Taraf olma

- 1 Sözleşme'ye taraf olan üye olmayan bir Devlet, yürürlüğe girmesi ardından bu Protokol'e taraf olabilir.
- 2 Söz konusu taraf olma, taraf olma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilmesiyle yürürlüğe girer.
- 3 Taraf olan her Devlet için Sözleşme, taraf olma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edildiği tarihten sonraki üç aylık dönemin bitimini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

16. Madde - Ülkesel uygulama

- 1 Herhangi bir Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, tasdik veya taraf olma belgelerini tevdi ederken, Sözleşmenin uygulanacağı ülkeyi veya ülkeleri belirtebilir.
- 2 Her devlet, daha sonraki herhangi bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap bir beyanla, bu Protokol'ün uygulama alanını, beyanda belirtilecek başka herhangi bir ülkeyi kapsayacak şekilde genişletebilir. Sözleşme, söz konusu ülke bakımından, söz konusu beyanın Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü yürürlüğe girer.
- 3 Önceki iki fıkra kapsamında yapılan her bildirim, böyle bir bildirimde belirtilen her ülke açısından Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne yapılacak bir bildirimle geri çekilebilir. Söz konusu geri çekme, söz konusu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.

17. Madde - Beyanlar ve Çekinceler

- 1 Bir Devletin, Sözleşme'nin ya da iki Ek Protokol'ün herhangi bir hükmüne ilişkin getirdiği çekinceler, Devlet, imza tarihinde ya da onay, kabul, tasdik ya da taraf olma belgesini tevdi ettiği tarihte aksini beyan etmediği müddetçe bu Protokol'e uygulanabilir. Aynı durum, Sözleşme'nin ya da iki Ek Protokol'ün herhangi bir hükmüne dair ya da hükmü sonucu yapılan beyana da uygulanır.
- 2 Bir Devlet, imza tarihinde ya da onay, kabul, tasdik ya da taraf olma belgesini tevdi ettiği tarihte bu Protokol'ün 2. maddesinin 1. fıkrasını kısmen ya da tamamen kabul etmeme hakkını kullandığını beyan edebilir. Başka hiçbir çekince getirilemez.
- 3 Bir Devlet, imza tarihinde ya da onay, kabul, tasdik ya da taraf olma belgesini tevdi ettiği tarihte bu Protokol'ün 5. maddesinde ve 4. maddesinin 5. fıkrasında öngörülen beyanlarda bulunabilir.
- 4 Bir Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine muhatap ve kabul edilme tarihinden itibaren yürürlüğe giren bir beyanla, bu Protokol bağlamında getirdiği çekinceleri ya da yaptığı beyanları kısmen ya da tamamen geri çekebilir.
- 5 Bu Protokol'ün 2. maddesinin 1. fıkrasına, söz konusu maddenin 2. fıkrasına uygun olarak, çekince getiren bir Akit Taraf, bu fıkranın başka bir Tarafça uygulanmasını talep edemez. Ancak, çekincesi kısmi ya da şarta bağlıysa, kendisinin kabul etmiş olduğu ölçüde fıkranın uygulanmasını talep edebilir.

18. Madde – Fesih

- 1 Her Akit Taraf, kendisini ilgilendirdiği dereceye kadar, Sözleşmenin feshini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirim göndererek ihbar edebilir.
- 2 Söz konusu fesih, söz konusu bildirim Genel Sekreter tarafından alınma tarihinden itibaren altı aylık sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk günü geçerlilik kazanır.
- 3 Sözleşme'nin feshi otomatik olarak bu Protokol'ün feshini gerektirir.

Madde 19 – Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi Devletlere ve bu Sözleşmeye taraf olan her Devlete aşağıda kaydedilenleri bildirecektir:

- a. her imzayı;
- b. tevdi edilen her onay, kabul, tasdik veya taraf olma belgesini;
- c. bu Protokol'ün, yukarıdaki 14. ve 15. maddeler uyarınca yürürlüğe girdiği her tarihi,
- d. 4. maddenin 5. fıkrası, 5. madde, 16. madde ve 17. maddenin 1. fıkrası bağlamında yapılan beyan ve bu beyanın geri çekilmesi;
- e. 17. maddenin 2. fıkrasına uygun olarak getirilen çekince ve bu çekincenin geri çekilmesi;
- f. 18. maddenin hükümleri gereğince alınan bildirim ve ihbarın yürürlüğe girdiği tarih;
- g. bu Protokol'e ilişkin diğer kanunlar, beyanlar, bildirimler ya da muhaberatlar.

Yukarıdaki hususları tasdiklen, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş aşağıda imzaları bulunanlar, bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivinde saklanmak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca tek nüsha halinde 10 Kasım 2010 tarihinde Strazburg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, her bir Avrupa Konseyi üye Devletine ve Sözleşmeye taraf olmaya davet edilen her Devlete onaylı nüshalarını gönderir.